

prof. dr hab. Halina Pelc
Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej
Lublin

**Recenzja dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego
dra Roberta Słabczyńskiego
w postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego
w dziedzinie nauk humanistycznych
w dyscyplinie językoznawstwo**

Recenzja dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego dra Roberta Słabczyńskiego jest przygotowana zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 221 ust. 8 w związku z art. 219 ust. 1 pkt. 2 i 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce i składa się z sześciu części, poświęconych kolejno: 1) sylwetce Habilitanta, 2) obowiązującym przepisom prawnym na dzień wszczęcia postępowania habilitacyjnego, 3) ocenie osiągnięcia naukowego w postępowaniu habilitacyjnym, 4) ocenie pozostałych osiągnięć naukowych Habilitanta, 5) ocenie osiągnięć dydaktycznych, organizacyjnych i popularyzujących naukę, 6) konkluzji.

1. Sylwetka Habilitanta

Dr Robert Słabczyński, adiunkt w Instytucie Polonistyki i Dziennikarstwa Uniwersytetu Rzeszowskiego, należy do grona młodych polskich językoznawców o ukształtowanej świadomości metodologicznej, przekładającej się na innowacyjne i kreatywne podejście do badania różnych aspektów języka.

Stopień doktora w zakresie językoznawstwa w dziedzinie nauk humanistycznych uzyskał w roku 2008 na Wydziale Humanistycznym Akademii Pedagogicznej im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie na podstawie rozprawy

Formy pierwszej i drugiej osoby w dyskursie szkolnym (studium pragmalingwistyczne), przygotowanej pod kierunkiem naukowym prof. dra hab. Jana Ożdżyńskiego. Pracę recenzowali: prof. dr hab. Teodozja Rittel i dr hab. Józef Porajski-Pomsta. Dr Robert Słabczyński jest też absolwentem Uniwersytetu Jagiellońskiego, gdzie w 1997 roku uzyskał tytuł magistra filologii polskiej w zakresie specjalności nauczycielskiej. Pracę magisterską *Terminologia gospodarcza w gwarze mieszkańców Jaślik* przygotował pod kierunkiem prof. dra hab. Bogusława Dunaja. Uzupełnieniem wiedzy humanistycznej stały się ukończone w 2000 roku podyplomowe studia w zakresie informatyki ze specjalnością *technologia informacyjna* na Wydziale Matematyczno-Fizyczno-Technicznym Akademii Pedagogicznej im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, a także odbycie na Uniwersytecie Rzeszowskim w latach 2015–2020 certyfikowanych szkoleń z zakresu świadomości dotyczącej problemów osób z niepełnosprawnością (2020), kompetencji dydaktycznej i informatycznej kadry Uniwersytetu Rzeszowskiego w zakresie kształcenia na odległość (2019), warunków prowadzenia studiów na określonym kierunku, poziomie i profilu kształcenia w świetle nowych wymogów MNiSW oraz PKA (2016), czasopism naukowych i wdrażania identyfikatora DOI (2015), a także nowoczesnych czasopism naukowych i kierunków zmian w tym zakresie (2014).

Kandydat ubiega się o nadanie stopnia doktora habilitowanego po raz pierwszy. W latach 2008–2010 był pracownikiem dydaktycznym w Instytucie Filologii Polskiej Akademii Pedagogicznej im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, od 1995 do 2011 roku nauczycielem języka polskiego w szkole podstawowej, gimnazjum i liceum, a od 2011 roku pracuje w Instytucie Polonistyki i Dziennikarstwa Uniwersytetu Rzeszowskiego na stanowisku adiunkta.

2. Obowiązujące przepisy prawne na dzień wszczęcia postępowania habilitacyjnego

W recenzji skupię się, zgodnie z obowiązującymi obecnie przepisami prawnymi, na wskazaniu i potwierdzeniu wartości naukowej, poznawczej i użytkowej przedstawionego osiągnięcia habilitacyjnego w formie monografii oraz innych publikacji, osiągnięć dydaktycznych i organizacyjnych, wpisujących się w wymagania

określone w art. 219 ust. 1 pkt. 2 i 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Wykładnią będzie ocena w części 3., 4. i 5. recenzji, ściśle powiązana z odpowiedzią na pytania: czy Habilitant posiada w dorobku osiągnięcia naukowe, stanowiące znaczny wkład w rozwój językoznawstwa, w tym co najmniej: a) 1 monografię naukową wydaną przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. a; b) 1 cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych opublikowanych w czasopismach naukowych lub w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych, które w roku opublikowania artykułu w ostatecznej formie były ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. b; c) 1 zrealizowane oryginalne osiągnięcie projektowe, a także: czy wykazuje się istotną aktywnością naukową realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

3. Ocena osiągnięcia naukowego w postępowaniu habilitacyjnym

Pan dr Robert Słabczyński jako osiągnięcie naukowe w postępowaniu habilitacyjnym przedstawił monografię autorską pt. *Mikrotoponimia Beskidu Niskiego*, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2023, 517 stron (ISBN 978-83-8277-102-2, recenzja wydawnicza: dr hab. Urszula Bijak, prof. PAN).

Monografia ma bardzo przejrzystą i uporządkowaną strukturę, na którą składają się: 1) rozbudowany metodologicznie i teoretycznie wstęp z uzasadnieniem przedmiotu badań, zagadnieniami metodologicznymi i charakterystyką obszaru badań, 2) obszerny rozdział zawierający *Słownik mikrotoponimów*, 3) trzy rozdziały analityczno-merytoryczne, podsumowane wnioskami wypływającymi z analizy materiału, 4) zakończenie, 5) bibliografia, 6) indeks nazw. Całość jest dopełniona ilustracjami, wykresami, fotografiami i tabelami, ściśle wpisanymi w metodologię badań i interpretację materiału. Praca jest nie tylko obszerna objętościowo (517 stron), ale niezwykle wartościowa poznawczo oraz innowacyjna merytorycznie. Pięknie wpisuje się w dziedzictwo kulturowe regionu o wyjątkowej wartości nie tylko dla Beskidu Niskiego i Polski południowej, ale całego polskiego obszaru językowego, z

interferencjami językowo-kulturowymi na pograniczu polszczyzny i łemkowszczyzny, przeszłości i terażniejszości, oraz ze specyficzną strukturą mikrotoponimiczną jako symptomem kulturowym pogranicza. Jest to pierwsze tak precyzyjne opracowanie mikrotoponimów z obszaru dawnej Łemkowszczyzny, włączające się w rozległość metodologiczno-koncepcyjną i specyfikę pogranicza jako fenomenu kulturowego.

Monografia odzwierciedla zarówno profesjonalną wiedzę naukową Habilitanta, jak i jego osobisty stosunek do badanego terenu. Rozwaga metodologiczna Autora została harmonijnie połączona z pasją badawczą i szacunkiem dla regionu, który dobrze zna i rozumie jego specyfikę. To sprawia, że książkę czyta się z prawdziwą przyjemnością, a każdy kolejny segment przynosi nową wiedzę odzwierciedlającą sposób postrzegania przez mieszkańców regionu otaczającego ich świata, a także nowe spojrzenie badawcze na analizowany materiał, rozpatrywany wieloaspektowo z odwołaniem zarówno do sprawdzonych i tradycyjnie ujmowanych regionalnych dociekań toponomastycznych, jak i do nowoczesnych interdyscyplinarnych rozwiązań metodologicznych.

We wstępie Habilitant sprawnie wprowadza czytelnika w strukturę geograficzną, topograficzną, ludnościową, wyznaniową i kulturową omawianego obszaru, stanowiącą punkt wyjścia do dalszych rozważań językowych i opisu semantyczno-motywacyjnego zgromadzonego nazewnictwa, wskazując na stan współczesny, a także zmiany historyczne w mikrotoponimii i związaną z tym diachroniczną perspektywę badań, bardzo dobrze sprawdzającą się w dalszych rozważaniach szczegółowych. Następnie przedstawia cel i metody badań, przyjęte ustalenia terminologiczne oraz materiał egzemplifikacyjny.

Monografia jest oparta na materiale terenowym, zebrany przez Habilitanta w latach 2016–2019 w dwudziestu wsiach z obszaru dawnej Łemkowszczyzny, dopełnionym danymi źródłowymi (dokumentami urzędowymi od XVI wieku do połowy XX wieku, opracowaniami onomastycznymi i słownikami historyczno-geograficznymi), ikonograficznymi (mapami, rycinami, fotografiami, dawnymi wyrysami), a także publikacjami popularnymi i popularnonaukowymi, audycjami radiowymi i dawnymi nagraniami terenowymi, gawędami i wywiadami z mieszkańcami wsi. Materiał został pogrupowany i opisany z rozwagą metodologiczną

i wycuciem specyfiki regionu. Są to zarówno zapisane relacje świadków, jak i materiały archiwalne, z włączeniem informacji etnograficznych, kulturowych i obyczajowych, uzupełnionych danymi językowymi, w tym cechami gwary badanego obszaru. Opracowanie bogactwa onomastycznego obszaru Beskidu Niskiego jest nakierowane na całościowy obraz obiektu i wydobyć wspólnej „bazy doświadczeniowej” mieszkańców dawnej Łemkowszczyzny, ze wskazaniem na dane językowe i pozajęzykowe, w tym uwikłania historyczne, etniczne, kulturowe, obyczajowe, wierzeniowe, społeczne i regionalne, wspomagane wiedzą użytkowników lokalnej wspólnoty. Materiał egzemplifikacyjny obejmuje 1842 onimy, a z rozszerzeniem o nazwy wariantywne ich liczba wzrasta do 2024. Są one zebrane w precyzyjnie i kompetentnie opracowanym *Słowniku* (nazwy, ich motywacja semantyczna, definicja, historia nazwania, etymologia, kwalifikatory, kontekst występowania i funkcjonowania we współczesnej i dawnej rzeczywistości językowej), a następnie opisane zgodnie z najnowszymi tendencjami metodologicznymi w trzech obszernych rozdziałach analityczno-interpretacyjnych. Termin mikrotoponim Autor rozumie szeroko, obejmując nim nazwy obiektów o niewielkim zasięgu komunikacyjnym, zarówno nazwy terenów niezamieszkałych (pól, łąk, lasów, polan, strumieni, źródeł, stawów, wzniesień, ścieżek), jak i niewielkich obiektów zamieszkałych, np. części wsi, przysiółków, domostw.

Analityczno-dokumentacyjna część rozprawy składa się ze *Słownika mikrotoponimów* stanowiącego najobszerniejszą część monografii (ss. 69–319) i z trzech zasadniczych rozdziałów (II. *Klasyfikacja semantyczno-motywacyjna zgromadzonego materiału* – ss. 321–384, III. *Stażność i zmienność nazw* – ss. 385–409, IV. *Mikrotoponimy jako symptomy pogranicza* – ss. 411–450). Każdy rozdział kończy się podsumowaniem i wnioskami o charakterze semantycznym, kategoryzującym i frekwencyjnym.

W rozdziale *Klasyfikacja semantyczno-motywacyjna zgromadzonego materiału* Habilitant dokonuje klasyfikacji topograficzno-semantycznej i lokalizującej nazw przedstawionych w *Słowniku mikrotoponimów* (w tym: mikroojkonimów, mikroanojkonimów, oronimów, hodonimów, nazw pól, terenów leśnych i obiektów kultury), ze wskazaniem na rozwój nazewnictwa, klasyfikację terenową i informacje

pozajęzykowe dotyczące demografii, sposobów użytkowania ziemi, historii i kultury regionu.

W rozdziale *Stołość i zmienność nazw* Autor skupia się na stałości i ulotności onimów, ich wariantowości oraz relacji między nominacją semantyczną a nazywanym obiektem, co przekłada się na relacje czasowo-przestrzenne oraz diachroniczno-synchroniczne z zanikaniem nazwy i obiektu, zachowaniem nazwy mimo zaniku obiektu, zagubieniem motywacji nazewniczej połączonej z dalszym funkcjonowaniem nazwy, zanikiem nazwy na skutek zmiany rangi obiektu i ograniczenia zakresu jej funkcjonowania. Zmianom językowym towarzyszą czynniki topograficzne, społeczne i kulturowe.

Rozdział czwarty *Mikrotoponimy jako symptomy pogranicza* Habilitant zaczyna od definicji pogranicza i wskazania jego wyróżników socjologicznych i językoznawczych, ze zwróceniem uwagi na charakter terenu i jego specyfikę związaną z sąsiedztwem „integrującym”, z wzajemnym poszanowaniem i przenikaniem w przeszłości różnych elementów kultury i języka Polaków i Łemków. Autor nawiązuje do nowatorskiej koncepcji onomastycznej Katarzyny Skowronek z odczytaniem nazw własnych w kontekście symptomatologii kulturowej i ujęciem mikrotoponimów jako symptomów procesów społecznych, kulturowych, religijnych i socjologicznych, zachodzących między gwarą a polszczyzną ogólną, polszczyzną a łemkowszczyzną, wyznaniem rzymskokatolickim a greckokatolickim, przeszłością i współczesnością omawianego regionu, rozpatrywanych w opozycji swój – obcy i w kontekście bliskości i odległości fizycznej, kulturowej oraz przesuwaniem się granic kategorii my – oni na my – tutejsi.

Obraz nazewnictwa terenowego zamieszczony na kilkuset stronach rozważań szczegółowych wieńczy *Zakończenie*, wskazujące na mikrotoponimy jako nośniki pamięci językowej i kulturowej oraz dziedzictwa wyjątkowego, bo zamkniętego we współczesnych i historycznych uwarunkowaniach społecznych, etnicznych i historycznych.

Rozważania językowe są dopełnione ważnymi dokumentami historycznymi, rysami geodezyjnymi, rycinami, fotografiami dawnymi i współczesnymi,

pokazującymi dwa obrazy badanego terenu ze stopniowym przeobrażaniem się obiektów badań.

Monografia *Mikrotoponimia Beskidu Niskiego* w pełni spełnia wymagania stawiane rozprawom habilitacyjnym. Jest opracowaniem o dużej wartości poznawczej, nienagannym merytorycznie i metodologicznie, napisanym z dużą akrybią badawczą. Cechują ją jasność i logiczność wywodów, staranie przemyślana i uporządkowana struktura oraz doskonały styl wykładu. Monografia jest pierwszą publikacją traktującą tak szczegółowo, dogłębnie i zarazem wszechstronnie o mikrotoponimach południowo-wschodniego skrawka polskiego terytorium, zamieszkiwanego w przeszłości przez Polaków i Łemków. Habilitant wykorzystał wszystkie dostępne źródła historyczne i współczesne, tworząc szerokie spectrum wspólnoty językowo-kulturowej, rozpatrywanej z pozycji onomasty, ale z wątkami dialektologicznymi, historycznojęzykowymi, etymologicznymi i semantycznymi. Ten aspekt jest widoczny we wszystkich rozdziałach części analityczno-syntetycznej, jak i w obszernym słowniku, gdzie znajdują się dokładne informacje na temat poszczególnych mikrotoponimów, zawierające ich portrety brzmieniowe, lokalizacyjne, wizualne, etymologiczne, fonetyczne, z bogatą dokumentacją i własnymi spostrzeżeniami dra Roberta Słabczyńskiego, wynikającymi z Jego wnikliwych obserwacji naukowych, rozległej wiedzy i doświadczenia terenowego.

Monografia nie tylko wypełnia białą plamę w badaniach onomastycznych południowej Polski, ale także wnosi nowe rozwiązania metodologiczne i interpretacyjne w dociekaniach dotyczących mikrotoponimów jako zjawiska kulturowego i tożsamościowego, ubarwiając przekaz ikonograficznie i kartograficznie. Beskid Niski głęboko ukryty w gąszczu zaszłości historycznych oraz współczesnych przemian kulturowych i społecznych, doczekał się opracowania o wyjątkowej wartości naukowej, ale też tożsamościowej, pokazującego dziedzictwo regionalne zamknięte w mikrotoponimii zamierającej polskiej kultury ludowej i ginącej kultury łemkowskiej. Książka stanowi istotny wkład w rozwój badań nad mikrotoponimami w przestrzeni pogranicza językowego i społecznego, jest też pierwszym opracowaniem naukowym terenu Beskidu Niskiego. Rozwinięte w niej dociekania naukowe znacznie wzbogacają dotychczasowy stan wiedzy nie tylko w zakresie szeroko pojętej onomastyki, ale także

dialektologii, semantyki i onomazjologii. Są zwierciadłem pamięci zbiorowej i przemian nazewnictwa terenowego.

Dodatkowym walorem pracy jest niezwykle bogata i wyczerpująca tematycznie bibliografia, przywoływana z pełną świadomością metodologiczną oraz pokorą twórczą i niezwykłą umiejętnością zastosowania dorobku innych badaczy, a także włączenia treści teoretycznych w praktyczną analizę materiału terenowego.

4. Ocena pozostałych osiągnięć naukowych Habilitanta

Podoktorski dorobek naukowy dra Roberta Słabczyńskiego jest obszerny i znaczący poznawczo, bogaty materiałowo i nowatorski metodologicznie. Od doktoratu obserwujemy stopniowe wzbogacanie, systematyczne poszerzanie i jednocześnie doprecyzowanie tematyki prowadzonych badań. Łączna liczba publikacji to 3 książki autorskie, 6 we współredakcji i 27 artykułów. Po doktoracie, obok najważniejszego osiągnięcia naukowego, którym jest monografia *Mikrotoponimia Beskidu Niskiego* (Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, Rzeszów 2023, ss. 517 – ISBN 978-83-8277-102-2), w dorobku Habilitanta są 2 książki (w tym 1 zawierająca znacznie zmodyfikowaną wersję doktoratu), 6 współredakcji monografii, 12 artykułów w czasopismach naukowych i 11 rozdziałów w monografiach naukowych. Wszystkie opracowania cechuje szerokie spojrzenie badawcze, łączące różne nurty dociekań twórczych i różne metodologie. Są to pozycje ważne poznawczo, a znaczna ich część została opublikowana w czasopismach wysoko punktowanych, między innymi w takich, jak: „Język Polski”, „Prace Językoznawcze UWM”, „Słowo. Studia językoznawcze”, „Kwartalnik Edukacyjny”. Pozostałe weszły w skład recenzowanych książek zbiorowych o zasięgu ogólnopolskim i międzynarodowym, opublikowanych w kraju (Kraków, Lublin, Rzeszów) i za granicą (Bratysława, Preszów), To przekłada się na dane naukometryczne, rozpoznawalność naukową i na indeks Hirscha, który wynosi 2, z liczbą cytowań według Google Scholar – 8 (z autocytowaniami 13).

W podoktorskim dorobku naukowym dra Roberta Słabczyńskiego możemy wydzielić kilka domen badawczych, zazębiających się i łączących ze sobą, ale jednak pozostających w pewnej niezależności tematycznej i metodologicznej, koncentrujących się na:

- 1) onomastyce z nachyleniem na badanie mikrotoponimów i ich aspektu diachroniczno-synchronicznego, np.: *Burdele, Matoły, Biały Kał – asocjacje i wrażenia zmysłowe ukryte w nazwach miejscowych* (2017), *Językowo-kulturowy obraz pogranicza polsko-słowackiego utrwalony w mikrotoponimach* (2019), *Imiennictwo łemkowskie w XIX wieku* (2020), *Mikrotoponimy południowo-wschodniej części Beskidu Niskiego motywowane nazwami zwierząt* (2021), *Mikrotoponimy Beskidu Niskiego jako symptomy pogranicza* (2021), *Homonimia w mikrotoponimii południowo-wschodniej części powiatu krośnieńskiego* (2022);
- 2) języku mediów i ich roli opiniotwórczej oraz wartościowania w prasie i programach telewizyjnych, np.: *Superwykon – o wartościowaniu w telewizyjnych programach z gatunku talent show* (2011), *Wartości eksponowane w telewizyjnych programach rozrywkowych z gatunku talent show i językowe sposoby ich wyrażania* (2014), *Co dla mediów jest najważniejsze? O hierarchizacji wiadomości w polskiej prasie* (2016), *Medialny obraz społeczności lokalnej (na podstawie analizy miesięczników „Dukla.pl” i „Nasz Rymanów”* (2018);
- 3) języku reklamy, strategiach marketingowych, mechanizmach perswazyjnych, np.: *„Sprawdź i odbierz prezent” – o słownictwie tematów e-maili marketingowych* (2014), *Co zrobić, aby przeczytali? Językowe i pozajęzykowe sposoby nakłaniania w tematach listów poczty elektronicznej* (2014), *„Przyjazny dla mojej kieszeni” – o semantyce słowa „przyjazny” we współczesnych tekstach reklamowych* (2016), *„Szok! Ma 72 lata a wygląda na 35”* (2017), *„Wińsko upaja”, a „Bagno wciąga” – o sloganach reklamowych polskich miast i regionów* (2020);
- 4) lingwistyce edukacyjnej, w tym analizie pragmatyczno-semantycznej czasownika, kategorii osoby i rodzaju, strategiach komunikacyjnych, pragmatycznych aspektach formuł grzecznościowych, werbalnych projekcjach uczuć i emocji, form aktywności człowieka i pragmatyki wypowiedzi, np.: *Formy pierwszej i drugiej osoby czasowników w dyskursie szkolnym. Studium pragmatyngwistyczne* (monografia 2013), *Semantyka form czasownika trzeciej*

osoby w dyskursie szkolnym (2012), *O funkcji elementów potocznych w języku nauczycieli* (2013);

- 5) zagadnieniach współczesnego języka polskiego, w tym modzie językowej, brutalizacji i wulgaryzacji języka oraz tendencjom do emocjonalizacji wypowiedzi, np.: *Masakra – wyraz modny współczesnej polszczyzny* (2015), *Brutalizacja mediów i jej wpływ na zachowania językowe Polaków* (2015), *O pragmatycznych funkcjach wyrażania radości* (2015), *Hejt – uderzenie w godność człowieka* (2020);
- 6) słownictwie gwarowym i dziedzictwie językowym Jaślik w powiecie krośnieńskim reprezentowanym przez monografię pt. *Słownictwo z zakresu kultury materialnej w gwarze Jaślik w powiecie krośnieńskim* (2015).

Wymienione wyżej pola badawcze pokazują zarówno harmonijność, jak i wszechstronność rozwoju naukowego dra Roberta Słabczyńskiego po uzyskaniu stopnia doktora. W każdym z zarysowanych tematów badawczych zwracają uwagę problemy istotne dla współczesnego człowieka uwikłanego w splot uwarunkowań wynikających z wrażliwości językowej i umiejętności obserwacji otaczającego świata, odbieranego w perspektywie przeszłości i współczesności oraz świata realnego i mentalnego. Habilitant przejawia też niezwykłą aktywność w ramach współpracy z innymi uczonymi, czego wynikiem jest współredagowanie 6 monografii z zakresu polszczyzny współczesnej i historycznej, dziennikarstwa i komunikacji językowej.

Dorobek naukowy jest bogaty tematycznie i rozwijany równomiernie, z uwzględnieniem problematyki sprzed doktoratu (np. lingwistyka edukacyjna i strategie komunikacyjne w dyskursie szkolnym), jak i z wyznaczeniem nowych pól badawczych, z mikrotoponimami jako kulturowymi wykładnikami miejsca i czasu oraz językiem mediów i tendencjami rozwojowymi współczesnej polszczyzny. Warto też zaznaczyć, że znaczna część tekstów jest oparta na własnych badaniach terenowych Autora, a także publikowana w wysoko punktowanych czasopismach i recenzowana przez osoby o wysokim statusie naukowym. Wskazany zestaw bibliograficzny to pozycje ważne poznawczo oraz istotne dla językoznawstwa i jego związków z szeroko pojętą problematyką tożsamościową i ogólnohumanistyczną.

Dr Robert Słabczyński wykazuje się istotną aktywnością naukową w dwóch polskich placówkach uniwersyteckich – Akademii Pedagogicznej (obecnie Uniwersytecie Pedagogicznym) im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie i od roku 2011 w Uniwersytecie Rzeszowskim. Odbył też dwa staże naukowe: w Zakładzie Logopedii Uniwersytetu Gdańskiego w roku 2007 i w Katedrze Polityki Społecznej i Edukacyjnej Uniwersytetu Peloponeskiego w 2023 roku.

Po obronie doktoratu prezentował wyniki swoich badań naukowych na 11 konferencjach, w tym na 6 krajowych (o zasięgu międzynarodowym) i 5 na Słowacji w Preszowie, Trnawie, Bańskiej Bystrzycy i Nitrze. Był też na Uniwersytecie Rzeszowskim współorganizatorem 4 konferencji międzynarodowych i 1 ogólnopolskiej. Na uwagę zasługuje także działalność redakcyjna, w tym pełnienie od roku 2022 funkcji zastępcy redaktora naczelnego czasopisma „Słowo. Studia językoznawcze” (ISSN 2082-6931-, Uniwersytet Rzeszowski), a w latach 2011–2021 funkcji sekretarza redakcji. Jest członkiem Oddziału Rzeszowskiego Towarzystwa Miłośników Języka Polskiego.

Podsumowując tę część recenzji, stwierdzam, że zarówno pod względem merytorycznym, jak i liczbowym dorobek naukowy dra Roberta Słabczyńskiego jest znaczny i znaczący, a warsztat metodologiczny w pełni ukształtowany. Habilitant jest badaczem dojrzałym, z umiejętnością świadomego prowadzenia badań naukowych i twórczego rozwiązywania problemów współczesnego językoznawstwa.

5. Ocena osiągnięć dydaktycznych, organizacyjnych i popularyzujących naukę

Na szczególną uwagę zasługuje działalność dydaktyczna, organizacyjna i popularyzatorska dra Roberta Słabczyńskiego. Od roku 2011 prowadzi na Uniwersytecie Rzeszowskim zajęcia dydaktyczne różnorodnie zakresowo i tematycznie na kierunkach: dziennikarstwo i komunikacja społeczna (językoznawstwo pragmatyczne, strategia i narzędzia promocji regionu, kultura języka, wystąpienia publiczne i teksty użytkowe, pracownia form reklamowych, komunikacja niewerbalna, techniki perswazji z elementami autoprezentacji, podstawy komunikacji marketingowej i PR, język reklamy, pragmatyka językowa); filologia polska (praktyczne zastosowanie języka, redakcja tekstów użytkowych, język reklamy i

komunikacja marketingowa, krytyczna analiza tekstu w praktyce redakcyjnej, etykieta biznesu, metodologia badań językoznawczych, gramatyka opisowa języka polskiego, specyfika językowa regionu, wykład monograficzny, leksykologia i leksykografia, komunikacja językowa w Internecie); podyplomowe studia logopedyczne (komputer w pracy logopedy, kultura języka polskiego). W ramach seminariów dyplomowych wypromował około 50 licencjatów, był recenzentem 20 prac licencjackich i 12 prac magisterskich. Sprawował również opiekę naukową nad studentami ze Słowacji przebywającymi na Instytucie Polonistyki i Dziennikarstwa Uniwersytetu Rzeszowskiego w ramach programu wymiany studenckiej, studentami przygotowującymi prace roczne na filologii polskiej oraz projekty specjalnościowe na dziennikarstwie i komunikacji społecznej. Od 2011 roku pełni nieprzerwanie funkcję opiekuna roku (na studiach licencjackich lub magisterskich). Od 2015 roku jest opiekunem koła naukowego *Klub Dziennikarzy Studenckich*, a także organizuje dla członków koła oraz studentów polonistyki i dziennikarstwa warsztaty z zakresu dziennikarstwa prasowego, radiowego i telewizyjnego. W latach 2012–2018 był aktywnym członkiem Komitetu Okręgowego Olimpiady Literatury i Języka Polskiego i brał czynny udział w działaniach na szczeblu okręgowym (recenzje prac przygotowawczych, udział w części ustnej i pisemnej olimpiady, konsultacje dla uczestników olimpiady).

W zakresie działalności organizacyjnej na szczególną uwagę zasługuje pełnienie w latach 2016–2019 funkcji zastępcy dyrektora Instytutu Polonistyki i Dziennikarstwa, kierownika kierunku dziennikarstwo i komunikacja społeczna, pełnomocnika dziekana ds. promocji na Wydziale Filologicznym (2015–2017), koordynatora ds. ECTS, członka zespołów programowych na kierunkach filologia polska oraz dziennikarstwo i komunikacja społeczna, a od roku 2023 koordynatora praktyk na kierunku logopedia z nauczaniem języka polskiego jako obcego. Uczestniczył też w kilku certyfikowanych szkoleniach z zakresu zdobywania nowych kompetencji dydaktycznych, rozwiązywania problemów osób z niepełnosprawnością i wdrażania nowych zasad prowadzenia czasopism naukowych.

Pan dr Robert Słabczyński aktywnie uczestniczy w działaniach na rzecz regionu i popularyzacji nauki, wygłaszając wykłady dla słuchaczy Uniwersytetu III Wieku w

Rzeszowie i w Mielcu, dla nauczycieli w Podkarpackim Centrum Edukacji Nauczycieli w Rzeszowie, dla uczniów w I Liceum Ogólnokształcącym w Dębicy i w Zespole Szkół nr 1 w Rzeszowie, prowadząc warsztaty z zakresu komunikacji interpersonalnej dla uczniów gimnazjum z Zespołu Szkół w Kańczudze, a także przybliżając różne aspekty współczesnej polszczyzny na antenie Polskiego Radia Rzeszów.

Zaangażowanie naukowe, organizacyjne i dydaktyczne dra Roberta Słabczyńskiego zostało docenione i zaowocowało Brązowym Krzyżem Zasługi w roku 2019, a w 2017 roku podziękowaniem od dziekana Wydziału Żurnalistyki Lwowskiego Narodowego Uniwersytetu im. Iwana Franki za merytoryczne przygotowanie studentów do udziału w Międzynarodowej Konferencji Naukowej pt. *Wykształcenie zawodowe dziennikarza: tradycje i nowoczesność*.

6. Konkluzja

Pan dr Robert Słabczyński jest badaczem bardzo dobrze przygotowanym naukowo i dydaktycznie do roli samodzielnego pracownika naukowego. Jego prace, nakierowane na łączenie teorii z praktyczną użytecznością dociekań naukowych i umiejętnością wnikliwej analizy materiału empirycznego, cechuje różnorodność tematyczna podejmowanych problemów badawczych, wzorowo opracowanych metodologicznie i merytorycznie oraz przedstawionych z zachowaniem standardów naukowych i rzetelności badawczej.

Monografia *Mikrotoponimia Beskidu Niskiego* to dzieło oryginalne naukowo i wnoszące świeżość metodologiczną, połączoną z niezaprzeczalną wartością poznawczą. Wyjątkowość tematyczna i metodologiczna, precyzyjność i wnikliwość analityczna, dają podstawę do wnioskowania o jej wyróżnienie.

Publikację tę, podobnie jak pozostałe książki i artykuły Habilitanta, oceniam bardzo wysoko i z pełnym przekonaniem stwierdzam, że dr Robert Słabczyński w pełni spełnia wymagania konieczne do uzyskania habilitacji, wskazane w Ustawie.

Monografia stanowiąca podstawę postępowania habilitacyjnego, jak i pozostały dorobek naukowy po uzyskaniu stopnia doktora wnoszą znaczny wkład w rozwój językoznawstwa ze szczególnym uwzględnieniem badań onomastycznych i

tożsamościowo-kulturowych, a Habilitant wykazuje ponadto aktywność naukową realizowaną w więcej niż jednej instytucji naukowej. Warta podkreślenia jest także działalność dydaktyczna, organizacyjna i popularyzatorska. Z pełnym przekonaniem wnioskuję zatem o nadanie mu stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie językoznawstwo.

/prof. dr hab. Halina Pelc/

Lublin, 26 lutego 2024 r.